

BM KATASZTRÓFAVÉDELMI OKTATÁSI KÖZPONT

KÉPZÉSI PROGRAM

TŰZOLTÓTECHNIKA KEZELŐI TANFOLYAMOK

**8.
DARUVAL FELSZERELT TŰZOLTÓ GÉPJÁRMŰ
KEZELŐI TANFOLYAM**

2004.

A TŰZOLTÓ GÉPJÁRMŰRE ÉPÍTHETŐ DARUK MŰSZAKI SAJÁTOSSÁGAI, KEZELÉSE ÉS ALKALMAZÁSTECHNIKÁJA

A tanfolyam tanításának célja:

A képzés résztvevői ismerjék meg a tűzoltó gépjárműre építhető daruk felépítését, műszaki paramétereit, működési sajátosságait. Szerezzenek ismereteket az ellenőrzési és a kezelői szintű karbantartási feladatokról.

Ismerjék meg a darukkal történő beavatkozások munkavédelmi és biztonságtechnikai előírásait. Rendelkezzenek ismeretekkel a teherfelvevő eszközök fajtáiról és alkalmazhatóságukról. A káresetek alkalmával tudják végrehajtani a különböző teheremelési és tehermozgatási feladatokat.

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

- legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01), illetve a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,
- a kezelői képesítés ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság,
- tűzoltóság, vagy katasztrófavédelmi szerv által történő beiskolázás,
- tűzoltótechnika kezelői alaptanfolyami végzettség.

A képzés rendje:

A daruval felszerelt tűzoltó gépjármű kezelői képzés lebonyolítása 1 hetes időtartamban történik az BM KOK Képzési Rendje szerint.

A tanfolyam tananyaga:

1. téma: Az tűzoltó gépjárműre építhető daruk szerkezetana

A téma anyaga:

A tűzoltó gépjárműre építhető darukkal kapcsolatos fogalom meghatározások. Az tűzoltó gépjárműre építhető daruk felépítésének fontosabb jellegzetességei. A jármű alvázak és daru felépítmények általános műszaki jellemzői, fontosabb paramétereit. A tűzoltó gépjárműre építhető daruk hajtástechnikai rendszereinek fajtái, feladatuk, felépítésük és működésük. A tűzoltó gépjárműre építhető daruk kezelőszerveinek elhelyezkedése, feladata, működtetési funkciói. A tűzoltó gépjárműre építhető daruk biztonsági berendezéseinek feladata, fajtái és technikai jellegzetességei. A málházott felszerelések és eszközök fajtái és jellemzőik.

Követelményszint:

A képzésben résztvevők **ismeret** szinten sajátítsák el:

- a tűzoltó gépjárműre építhető darukkal kapcsolatos fogalmakat,
- a tűzoltó gépjárműre építhető daruk műszaki felépítését,
- a tűzoltó gépjárműre építhető daruk főbb műszaki paramétereit,
- a málházott kiegészítő felszerelések és eszközök fajtáit, jellemzőit.

A képzésben résztvevők **megértés** szinten sajátítsák el:

- a tűzoltó gépjárműre építhető daruk hajtástechnikai rendszereinek fajtáit, feladatukat, felépítésüket és működésüket,
- a kezelőszervek helyét, feladatait,
- a biztonsági berendezések fajtáit, műszaki jellemzőiket.

A képzésben résztvevők **alkalmazás** szinten sajátítsák el:

- a tűzoltó gépjárműre építhető daruk kezelőszerveinek működtetési funkcióit,
- a tűzoltó gépjárműre építhető daruk biztonsági berendezéseinek működését,
- a tűzoltó gépjárműre építhető daruk terhelhetőségének technikai határait.

2. téma: A tűzoltó gépjárműre építhető daruk biztonságtechnikája

A téma anyaga:

Munkavédelmi és biztonságtechnikai alapfogalmak. A darukezelés személyi feltételei. A daruk üzemeltetésére vonatkozó általános szabályok. Az Emelőgép Biztonsági Szabályzat daruk kezelésére, üzemeltetésére vonatkozó előírásai. A műszaki mentési és katasztrófavédelmi beavatkozások speciális sajátosságai. Különböző beavatkozások során a daruzásnál betartandó munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások, szabályok.

Követelményszint:

A képzésben résztvevők **ismeret** szinten sajátítsák el:

- a használatos alapfogalmak körét (emelőgép, daru, üzemeltető, karbantartó, kezelő, teherkötöző, emelőgép ügyintéző, irányító, emelést irányító személy)
- a személyi feltételeket,
- a daruzáskor fellépő veszélyforrásokat,
- a munkavédelmi oktatások rendszerességét.

A képzésben résztvevők **megértés** szinten sajátítsák el:

- a tűzoltó gépjárműre építhető daruk biztonsági egységeinek rendszerét és azok funkcióit,
- a tűzoltó gépjárműre építhető darukon fellépő erők és fizikai törvényszerűségek biztonságot befolyásoló összefüggéseit,

A képzésben résztvevők **alkalmazás** szinten sajátítsák el:

- az egyéni védőeszközök használatának előírásait,
- a tűzoltó gépjárműre építhető daruk vizsgálatát,
- a daruhorog és a támasztólábak ellenőrzési feladatait,
- a tűzoltó gépjárműre építhető daruk üzemeltetésére vonatkozó általános és speciális szabályokat:
 - a tűzoltó gépjárműre építhető daruk telepítésének szabályait,
 - a darukezelőre vonatkozó előírásokat,
 - a teher emelésének, mozgatásának, lerakásának szabályait,
 - szélsőséges körülmények közötti munkavégzés előírásait,
 - erősáramú szabadvezeték közelében a munkavégzés szabályait,
- a műszaki mentési és katasztrófa elhárítási beavatkozások speciális sajátosságait.

A képzésben résztvevők **jártasság** szinten sajátítsák el:

- az üzembe helyezés és a különböző beavatkozási körülményekhez kapcsolódó üzemeltetés biztonságos végrehajtását,

3. téma: Teherkötözési ismeretek

A téma anyaga:

Teherkötözéssel kapcsolatos alapfogalmak. A teherkötözés személyi és tárgyi feltételei. A teherfelvevő eszközök fajtái, műszaki jellemzői, sajátosságai. A teherfelvevő eszközök tárolására, ellenőrzésére és karbantartására vonatkozó előírások. Az Emelőgép Biztonsági Szabályzat teherkötözésre vonatkozó előírásai. A különböző beavatkozásokhoz kapcsolódó kötözési alapelvek és módszerek.

Követelményszint:

A képzésben résztvevők **ismeret** szinten sajátítsák el:

- a teherkötözésre vonatkozó alapfogalmakat:
 - teherkötöző,
 - irányító,
 - emelést irányító személy,
 - emelőgép ügyintéző,
 - teherfelvevő eszköz,
- a teherkötözés személyi és tárgyi feltételeit,
- a teherkötöző felelősségét,
- a teherfelvevő eszközök csoportosítását.

A képzésben résztvevők **megértés** szinten sajátítsák el:

- a teherfelvevő eszközök fajtáit,
- az acél sodronykötelek, kenderkötelek, láncok, emelő hevederek, emelő keretek, emelőgerendák, élvédők fajtáit, műszaki sajátosságait,
- a teheremelés technológiáját.

A képzésben résztvevők **alkalmazás** szinten sajátítsák el:

- a teherfelvevő eszközökre vonatkozó ellenőrzési, tárolási és karbantartási szabályokat,
- a teherkötözésre vonatkozó általános szabályokat,
- a különböző beavatkozási körülményekhez kapcsolódó teherkötözési elveket, szabályokat,
- a teherkötöző irányító jelzéseket.

A képzésben résztvevők **jártasság** szinten sajátítsák el:

- a teherfelvevő eszközök a végrehajtandó feladathoz történő kiválasztását,
- a teherfelvevő eszközök ellenőrzését, karbantartását,
- a teherfelvevő eszközök különböző beavatkozási körülményekhez kapcsolódó használatát,
- különböző beavatkozási körülmények között a teherkötözés végrehajtását emelésnél.

4. téma: Gépközelés módszere és gyakorlata

A téma anyaga:

A tűzoltó gépjárműre építhető daruk megtelepítése különböző beavatkozási körülmények között. A tűzoltó gépjárműre építhető darukkal terhek emelése. Szabályos és nehezen meghatározható súlypontú testek emelése. Munkavégzés szélsőséges munkakörülmények között (erős szélben, elektromos felsővezeték környezetében, veszélyes anyagok jelenlétében). Vészüzemben történő működtetés. Az emelőcsörlő (ha van) használata különféle alkalmazási körülmények között. Speciális teheremelési, műszaki mentési feladatok végrehajtása (szabálytalan alakú testek, konténerek emelése.)

Követelményszint:

A képzésben résztvevők **ismeret** szinten sajátítsák el:

- a darukezelési és az emelőcsörlő (ha van) működtetésével kapcsolatos alapelveket.

A képzésben résztvevők **megértés** szinten sajátítsák el:

- a tűzoltó gépjárműre építhető daruk biztonságos telepítéséhez szükséges talajmechanikai jellemzőket,
- a kezelés közbeni biztonság körülményeit, tényezőit és a biztonság kezeléstechnikai elveit,

A képzésben résztvevők **alkalmazás** szinten sajátítsák el:

- a tűzoltó gépjárműre építhető daruk megtelepítésének módozatait,
- a különféle beavatkozási körülmények közötti munkavégzés lehetőségeit, módszereit,
- a tűzoltó gépjárműre építhető daruk vészüzemére vonatkozó működtetési lehetőségeket,
- az emelőcsörlő használatának módszereit,
- a beavatkozások sajátosságaihoz igazodó taktikai lehetőségeket.

A képzésben résztvevők **jártasság** szinten tudják végrehajtani:

- a kárelhárítások alkalmával a tűzoltó gépjárműre építhető daruval a különböző teheremelési feladatokat,
- vészüzemi működtetési feladatokat.

5. téma: Egyéni gépkezelési gyakorlat

A darukezelői tanfolyam egyéni gépkezelési gyakorlata, a tanfolyam BM KOK-ban végrehajtott felkészítési szakaszában megtanult elméleti és gyakorlati tudásanyagára építve és annak alkalmazásával, gyakorlati útmutató segítségével történő egyéni gyakorlati felkészítés.

A gyakorlatok végrehajtása a biztonságtechnikai, valamint taktikai előírások és elvek betartásával, a beiskolázó szervnél felügyelet mellett történik.

A téma anyaga:

Az tűzoltó gépjárműre építhető daruk ellenőrzése, karbantartása, kezelői szintű hibaelhárítása.

Különféle teheremelési, csörlözési és tehermozgatási feladatok végrehajtása különböző körülmények között. Teherkötözői feladatok végzése.

Követelményszint:

A képzésben résztvevők **jártasság** szinten tudják végrehajtani:

- a teherkötözési feladatokat,
- a különböző teheremelési, tehermozgatási feladatokat.

A képzésben résztvevők **készség** szinten tudják végrehajtani:

- az autóra szerelhető daru ellenőrzését, karbantartását,
- a kezelői szintű hibaelhárítási feladatokat,
- az autóra szerelhető daru megtelepítését,

6. Elméleti és gyakorlati vizsga

A tanfolyam során megismert és elsajátított tananyag elméleti és gyakorlati visszakérdezése, amely során a vizsgázó bizonyosságot tesz, hogy képes a daruval felszerelt tűzoltó gépjármű szakszerű és biztonságos kezelésére, valamint az alkalmazás során felmerülő feladatok végrehajtására.

A tanfolyam óraelosztása

Sorszám	A téma megnevezése	Összóra	Előadás	Gyakorlat	Ellenőrzés
1.	Az tűzoltó gépjárműre építhető daruk szerkezetana	6	6	-	-
2.	Az tűzoltó gépjárműre építhető daruk biztonságtechnikája	6	6	-	-
3.	Teherkötözési ismeretek	12	6	6	-
4.	Gépkezelés módszere és gyakorlata	12	-	12	-
5.	Egyéni gépkezelési gyakorlat	20	-	20	-
6.	Elméleti és gyakorlati vizsga	6	-	-	6
	Összesen:	62	18	38	6